

მართვა და ლიდერობა

ურუქაგინას სოციალური რეფორმები ლაგაში

ისტორიული მოვლენა

ურუქაგინა იყო მმართველი ქალაქ-სახელმწიფოსი ლაგაში ძვ.წ. დაახლოებით XXIV საუკუნეში.

მან გაატარა სოციალური რეფორმები, რომელთა მიზანი იყო უბრალო ხალხის დაცვა და ხელისუფლების წარმომადგენლების თვითნებობის შეზღუდვა.

რეფორმები მიმართული იყო კორუფციის წინააღმდეგ: შემცირდა მოხელეთა ძალაუფლება, აიკრძალა ზოგიერთი გადასახადი და გაძლიერდა ლარიბი მოსახლეობის დაცვა. ეს რეფორმები ითვლება ერთ-ერთ პირველ სოციალურ რეფორმად ისტორიაში.

ექსპერტთა მოსაზრებები

ექსპერტი 1 – სახელმწიფო ინტერესები

ამ ექსპერტის აზრით, რეფორმები სახელმწიფოს ინტერესებიდან გამომდინარეობდა.

მმართველს სურდა საზოგადოებაში წესრიგის დამყარება და სოციალური დაპირისპირების შემცირება, რათა სახელმწიფოს სტაბილურობა შეენარჩუნებინა.

ექსპერტი 2 – პოლიტიკური ელიტების არჩევანი

ამ ექსპერტის მიხედვით, რეფორმები იყო ელიტის გააზრებული არჩევანი.

ურუქაგინა ცდილობდა შეეზღუდა სხვა ძლევამოსილი მოხელეების გავლენა და გაეძლიერებინა საკუთარი ძალაუფლება.

ექსპერტი 3 – საზოგადოების დაკვეთა

ამ ექსპერტის აზრით, რეფორმები საზოგადოების მოთხოვნამ გამოიწვია. ლაგაშის მოსახლეობა უკმაყოფილო იყო მაღალი გადასახადებით და მოხელეთა უსამართლო ქმედებებით, ამიტომ მმართველი იძულებული გახდა ცვლილებები გაეტარებინა.

ექსპერტი 4 – კულტურული ღირებულებები

ამ ექსპერტის აზრით, რეფორმები დაკავშირებული იყო საზოგადოების ღირებულებებთან.

სუბერულ კულტურაში მნიშვნელოვანი იყო სამართლიანობის იდეა და საზოგადოების ბალანსი, რის გამოც მმართველი ცდილობდა წესრიგის აღდგენას.

ექსპერტი 5 – საერთაშორისო პოლიტიკური გარემო

ამ ექსპერტის აზრით, რეფორმებს რეგიონული პოლიტიკაც განაპირობებდა. ქალაქ-სახელმწიფოებს შორის კონკურენციის პირობებში ძლიერი და სტაბილური სახელმწიფო უფრო წარმატებული იყო.

ექსპერტი 6 – იდეური წინაპირობები

ამ ექსპერტის აზრით, რეფორმების საფუძველი იყო სამართლიანობის იდეა. მმართველმა წარმოაჩინა თავი როგორც საზოგადოების დამცველი და სამართლის დამამყარებელი.

ექსპერტი 7 – მატერიალური შესაძლებლობები

ამ ექსპერტის აზრით, რეფორმები შესაძლებელი გახდა იმიტომ, რომ მმართველს ჰქონდა ძალაუფლება და რესურსები მათი განხორციელებისთვის. მის ხელში იყო ადმინისტრაციული და პოლიტიკური ძალა, რაც საშუალებას აძლევდა წესები შეეცვალა.

საზოგადოებრივი ჯგუფები

რეფორმებში ჩართული იყვნენ:

- მმართველი და მისი ადმინისტრაცია
- ქურუმები
- ვაჭრები
- გლეხები და უბრალო მოსახლეობა

რეფორმებმა განსაკუთრებით დაიცვა ღარიბი მოსახლეობა და შეამცირა მათი ექსპლუატაცია.

ძალაუფლება და პოლიტიკური კულტურა

იმ პერიოდის პოლიტიკური კულტურა იყო **პატრიარქალური**, სადაც მმართველი მთავარი ძალაუფლების მატარებელი იყო.

ძალაუფლების ბერკეტები იყო:

- მეფის კანონები
- ადმინისტრაციული კონტროლი
- რელიგიური ავტორიტეტი

ამ რეფორმებმა აჩვენა, რომ მმართველს შეეძლო საზოგადოების ცხოვრების რეგულირება და სოციალური სამართლიანობის დამყარება.

დასკვნა

ურუქაგინა-ს რეფორმები ერთ-ერთი პირველი მაგალითია ისტორიაში, როდესაც მმართველმა სცადა სოციალური უსამართლობის შემცირება და უბრალო ხალხის დაცვა. ამ ცვლილებებმა შეამცირა მოხელეთა თვითნებობა და გარკვეულწილად გააუმჯობესა მოსახლეობის მდგომარეობა ქალაქ-სახელმწიფოში ლაგაში.

რეფორმებმა აჩვენა, რომ სახელმწიფოს სტაბილურობისთვის მნიშვნელოვანია საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინება და სამართლიანი წესების დამკვიდრება. მიუხედავად იმისა, რომ იმ ეპოქის პოლიტიკური კულტურა

პატრიარქალური იყო და ძალაუფლება ძირითადად მმართველის ხელში იყო, ეს რეფორმები მაინც მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გახდა სამართლისა და სოციალური წესრიგის განვითარების გზაზე.

ნიკოლოზ ალიბეგაშვილი